

T-53/02. sz. ügy

Ricosmos BV
kontra
az Európai Közösségek Bizottsága

„Vámjog – Cigaretára vonatkozó közösségi külső árutovábbítási eljárás – Csalás – Behozatali vám elengedése iránti kérelem – 2913/92/EGK rendelet – 2454/93/EGK rendelet – Méltányossági kikötés – Határidők betartása – Védelemhez való jog – Az arányosság elve – A súlyos gondatlanság fogalma”

Az Elsőfokú Bíróság ítélete (első tanács), 2005. szeptember 13. II - 3179

Az ítélet összefoglalása

- 1. Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A Bizottság visszatérítés iránti kérelemmel való megkeresése – A nemzeti hatóság által szolgáltatott információk elégtelensége – További adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés – A Bizottság határozathozatalára vonatkozó határidő – A kérelmező lehetősége arra, hogy egyszerűen a határidő lejárta miatt bízzék kérelmének elfogadásában – Hiány*

(2454/93 bizottsági rendelet, 907. cikk)

2. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A Bizottság visszatérítés iránti kérelemmel való megkeresése – A nemzeti hatóság által szolgáltatott információk elégtelensége – További adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresés – A Bizottságnak a kérelmező haladéktalan tájékoztatására vonatkozó kötelezettsége – Hiány*
(2454/93 bizottsági rendelet, 905. cikk, (2) bekezdés és 906a. cikk)
3. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A Bizottság visszatérítés iránti kérelemmel való megkeresése – A kifogások közlése a kérelmezővel – A dokumentumokhoz való hozzáférés – Terjedelem*
(2454/93 bizottsági rendelet, 906a. cikk)
4. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A 2454/93 rendelet 905. cikkében megállapított méltányossági kikötés – Terjedelem – A Bizottság döntési jogköre – Gyakorlási módok*
(2913/92 tanácsi rendelet, 239. cikk; 2454/93 bizottsági rendelet, 905. cikk)
5. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A Bizottság visszatérítés iránti kérelemmel való megkeresése – A piaci szereplőnek okozott gazdasági kár jelentőségét figyelmen kívül hagyó bizottsági határozat – Az arányosság elvének megsértése – Hiány*
(2913/92 tanácsi rendelet, 239. cikk; 2454/93 bizottsági rendelet)
6. *Az Európai Közösségek saját forrásai – A behozatali vagy kiviteli vámok visszatérítése vagy elengedése – A Közösségi Vámkódex 239. cikke – A 2454/93 rendelet 905. cikkében megállapított méltányossági kikötés – Terjedelem – A Bizottság hatásköre – Korlátok – Az anyagi vámjog alkalmazása – A nemzeti hatóságok kizárólagos hatásköre*
(EK 234. cikk; 2913/92 tanácsi rendelet, 239. cikk; 2454/93 bizottsági rendelet, 905. cikk)

1. A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 907. cikkének második bekezdése megállapítja, hogy a behozatali vagy kiviteli vám visszatérítése vagy elengedése tárgyában folyó eljárás keretében a Bizottságnak a vis-

szatérítésről vagy elengedésről szóló határozatot az elengedési kérelem iratainak a Bizottsághoz történő beérkezésétől számított kilenc hónapon belül kell meghoznia, valamint azt, hogy ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy határozatának meghozatala céljából a tagállamtól további adatokat kell kérnie, a kilenc

hónapos határidő a további adatszolgáltatásra vonatkozó bizottsági megkeresés és a nemzeti hatóságok válaszának Bizottság általi kézhezvétele között eltelt időszakkal meghosszabbodik.

tásra vonatkozó megkeresésekről, valamint e hatóságok azokra adott válaszaikról, sem azt, hogy az érdekelten azonnal közölni kell e levélváltás tartalmát.

Mivel ily módon a Bizottság számára a határozat meghozatalára rendelkezésre álló határidő meghosszabbodhat, a visszatérítésért folyamodó kérelmező nem lehet biztos abban, hogy önmagában a kilenc hónapos határidő leteltéből adódóan az elengedési kérelmet elfogadták, akkor sem, ha nem tájékoztatták az említett határidő meghosszabbításáról.

Ugyanis a végrehajtási rendelet 906a. cikke szerint a Bizottság csak akkor köteles a kérelmezőt írásban tájékoztatni kifogásairól, amikor az elengedési kérelem megvizsgálását követően olyan előzetes következtetésre jut, amely a kérelmezőre nézve kedvezőtlen.

(vö. 54–55. pont)

2. A vámügyi szabályozás nem írja elő, hogy a behozatali vagy kiviteli vám visszatérítése vagy elengedése tárgyában folyó eljárás keretében az érdekeltet haladéktalanul tájékoztatni kell a Bizottság által a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 905. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése alapján a nemzeti hatóságokhoz intézett további adatszolgáltatásra vonatkozó megkeresésekről, valamint e hatóságok azokra adott válaszaikról, sem azt, hogy az érdekelten azonnal közölni kell e levélváltás tartalmát.

Emellett a végrehajtási rendelet 905. cikke (2) bekezdésének első albekezdése – amely előírja, hogy a nemzeti hatóságok által a Bizottság rendelkezésére bocsátott iratoknak tartalmazniuk kell a visszatérítést vagy elengedést kérelmező által aláírt nyilatkozatot, amely tanúsítja, hogy megismerte az iratokat, megjelölve, hogy nincs hozzáfűznivalója, vagy ismertetve valamennyi további tény, amelynek említését fontosnak tartja – kizárólag arra irányul, hogy biztosítsa az elengedést igénylő gazdasági szereplő számára, akit a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok az

iratok előkészítésébe nem feltétlenül vontak be, hogy az igazgatási eljárás első, nemzeti szinten folyó szakaszában hatékonyan gyakorolhassa a meghallgatáshoz fűződő jogát.

Bizottság köteles számára átadni legalább az ügy bizalmasnak nem minősülő iratainak teljes listáját, amely kellően pontos információkat tartalmaz ahhoz, hogy az ügy ismeretében lehetővé tegye a kérelmező számára annak megállapítását, hogy az említett iratok hasznosak lehetnek-e a számára.

(vö. 61–63. pont)

(vö. 72., 74. pont)

3. A védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve értelmében nem a Bizottság határozza meg egyedül, hogy a Közösségi Vámkodekx létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 906. cikke értelmében melyek a behozatali vagy kiviteli vám visszatérítése vagy elengedése tárgyában folyó eljárás keretében az érdekelt fél számára hasznos és hozzáférhető iratok, abban az esetben, ha a Bizottság kedvezőtlen döntést szándékozik hozni e féllal szemben, és közli vele kifogásait.

A Bizottságnak – kifogásai közlésének időpontjában – meg kell adnia a kérelmező számára a lehetőséget, hogy valamennyi olyan iratot megvizsgáljon, amely alátámaszthatja az elengedési vagy visszatérítési kérelmet, és evégett a

4. A Közösségi Vámkodekx létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 905. cikke, amely közelebbről meghatározza és kifejti a Vámkodekx 239. cikkében található, a behozatali és kiviteli vámok visszatérítésére vagy elengedésére vonatkozó szabályt, általános méltányossági kikötésnek minősül, nevezetesen a rendkívüli helyzetek szabályozására, amelyek önmagukban nem tartoznak a végrehajtási rendelet 900–904. cikkében említett esetek közé. Az említett 905. cikkből következik, hogy a behozatali vámok visszafizetése két együttes feltétel teljesülésétől függ, azaz először is valamely rendkívüli helyzet fennállása, másodsor pedig a súlyos gondatlanság és a megtevesztés hiánya az érdekelt részéről. Ezenfelül kapcsolatnak kell fennállnia a gazdasági szereplőnek felrótt hanyagság és a megállapított különleges helyzet között. Azonban nem szükséges, hogy a

különleges helyzet az érdekelt hanyagságának közvetlen és azonnali következménye legyen. Ebben a tekintetben elegendő, hogy a hanyagság hozzájárult az áru vámfelügyelet alóli elvonásához, vagy azt megkönnyítette.

Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság mérlegelési jogkörrel rendelkezik, amikor ezen általános méltányossági kikötés alapján hoz határozatot. Ezenfelül, mivel a behozatali vámok visszatérítése vagy elengedése – amelyet csak bizonyos feltételek mellett és kifejezetten rögzített esetekben lehet engedélyezni – a behozatal és kivitel általános rendszere alóli kivételnek minősül, az ilyen visszafizetést vagy elengedést előíró rendelkezéseket szigorúan kell értelmezni.

(vö. 103., 150., 154. pont)

jelentőségéhez kötődik, közelebből az ezen árut terhelő vámok és adók összegéhez. Az a tény, hogy a behozatali vám címén igényelt összeg jelentős, azon szakmai kockázatok közé tartozik, amelyeket a gazdasági szereplő vállal. Következésképpen azon tartozás nagysága, amelynek elengedését követelik, önmagában nem olyan tény, amely változtathatna azon feltételek értékelésén, amelyekről az elengedés függ.

(vö. 161. pont)

5. A behozatali vagy kiviteli vám visszatérítése vagy elengedése tárgyában folyó eljárás keretében a Bizottság nem sérti meg az arányosság elvét azzal, hogy nem veszi figyelembe az elengedés iránti kérelem vizsgálata során annak a gazdasági hátrálynak a jelentőségét, amelyet az elutasító határozat okoz az érintett gazdasági szereplőnek. A gazdasági szereplőre kirótt vámtartozás összege a szóban forgó közösségi árutovábbítási műveletek tárgyát képező áruk gazdasági

6. Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet 239. cikke és a Közösségi Vámkódex végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 905. cikke rendelkezéseinek egyetlen célja annak lehetővé tétele, hogy meghatározott különleges körülmények megvalósulása és a súlyos gondatlanság, valamint a megtévesztés hiánya esetén mentesítse a gazdasági szereplőket a tartozásukat képező vámok megfizetése alól, és nem annak lehetővé tétele, hogy a vámtartozás követelését vitassák. Ugyanis a tartozás fennállásának és pontos összegének meghatározása a nemzeti

hatóságok hatáskörébe tartozik. A Bizottsághoz intézett kérelmek azonban a fent hivatkozott rendelkezések értelmében nem vonatkoznak arra a kérdésre, hogy az anyagi vámjog rendelkezéseit a nemzeti vámhatóságok megfelelően alkalmazták-e. Az e hatóságok

által hozott határozatok a nemzeti bíróságok előtt támadhatók meg, ez utóbbiak pedig az EK 234. cikk értelmében fordulhatnak a Bírósághoz.

(vö. 165. pont)